

ผลกระทบของพยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ในการพิจารณา คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

Effect of forensic evidence on criminal justice of asset cases processing

สารัตน์ ล้วนดี (Sarat Luandee)*

สฤณี สืบพงษ์ศิริ (Sarit Suebongsiri)**

บทคัดย่อ

การศึกษาความสัมพันธ์ของพยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ต่อการพิจารณาคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ทั้งหมด 13 มาตรา จำนวน 301 ฎีกา ในช่วงระหว่างปี 2546-2559 โดยแบ่งตัวแปรที่ศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) ตัวแปรกลุ่มข้อมูลทั่วไป 2) ตัวแปรกลุ่มพยานหลักฐาน และ 3) ตัวแปรกลุ่มพยานหลักฐานประเภทคำให้การ พบว่า ตัวแปรกลุ่มของข้อมูลทั่วไปของคดีทุกตัวไม่มีความสัมพันธ์กับผลการพิจารณาคดี ($P>0.05$) แต่พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกลุ่มพยานหลักฐานทุกตัวต่อผลการพิจารณาคดี โดยตัวแปรวัตถุพยานและพยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์มีค่าความสัมพันธ์ odd ratio เท่ากับ 5.08 โดยเมื่อใช้พยานหลักฐานทางการแพทย์และการประเมินบาดแผลทางนิติเวชมาประกอบการพิจารณาคดีร่วมด้วยทำให้คำพิพากษาลดลงโทษผู้กระทำผิดได้ถึง 88.9% และ 100 % ตามลำดับ นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตัวแปรกลุ่มพยานหลักฐานประเภทคำให้การ พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์ต่อคำตัดสินของศาล ซึ่งตัวแปรคำให้การโจทก์ที่สอดคล้องกับพยานหลักฐานมีค่าความสัมพันธ์ odd ratio สูงสุดเท่ากับ 25.309 จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า การพิจารณาคดีของศาลมีการใช้พยานหลักฐานและพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ประกอบการตัดสินคดี โดยพยานหลักฐานที่สอดคล้องกันส่งผลให้การพิจารณาคดีปราศจากข้อสงสัย

คำสำคัญ : พยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์, คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

* นักศึกษา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตนิติวิทยาศาสตร์และงานยุติธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
Ph.D. Candidate in Forensic Science and Criminal Justice, Graduate School, Silpakorn University

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโท คณะนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
Asst.Prof.Pol.Lt.Col.Dr., Faculty of Forensic Science, Royal Police Cadet Academy, Royal Thai Police

Abstract

This is the correlation of the forensic evidences towards the trials on 13 sections of asset cases, 301 judgements from 2003 to 2016. The studied factors were classified into three groups which were 1) the factors of the general data 2) the factors of the evidences and 3) the factors of testimony. They were found that the factors of the general data from all cases were not related to the trial results ($P>0.05$). Meanwhile, they were found that there was the correlation of the factors of all evidences towards the trial results. The factors of the physical evidences and the forensic evidences had the same correlation of odd ratio at 5.08. When the medical evidences and the forensic medicine were used for the trials, they caused the case processing be high at 88.9% and 100% respectively. Moreover, to analyze the correlation of the factors of testimony was found that all factors were related to the case processing of the supreme court. The factors of prosecutor plea corresponding to the evidences had the highest correlation of odd ratio at 25.309. According to the results, they showed that the supreme court used the evidences and the forensic evidences together with the case processing; the corresponding evidences resulted the trials to have no suspicion.

Keywords : forensic evidence, asset cases

บทนำ

เมื่อมีคดีอาญาเกิดขึ้น และการที่จะคลี่คลายคดีให้สำเร็จผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องทำหน้าที่ในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในคดีให้มากที่สุด เพื่อพิสูจน์ความเชื่อมโยงเหตุการณ์กับสถานที่เกิดเหตุได้ และสามารถพิสูจน์ความผิดหรือพิสูจน์ความบริสุทธิ์ได้อย่างชัดเจน ซึ่งพยานหลักฐานนั้นอาจจะเป็น พยานบุคคล พยานวัตถุ พยานเอกสาร หรือพยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ (สมชาย เฉลิมสุขสันต์, 2558) สำหรับการพิจารณา คดีอาญาของศาลทั่วไปต้องวินิจฉัยชี้ขาดด้วยหลัก 2 ประการคือ ข้อกฎหมายและข้อเท็จจริง การวินิจฉัยนั้น จะต้องพิจารณาค้นหาข้อเท็จจริง หรือความจริงในคดีว่าเป็นอย่างไรแล้วจึงยกข้อกฎหมายขึ้นปรับวินิจฉัยว่า จำเลยควรได้รับโทษหรือควรได้รับการปล่อยตัว ผู้กล่าวหาจะต้องพิสูจน์ให้ประจักษ์ต่อศาลว่าผู้ต้องหากระทำการ ที่อ้างว่าเป็นความผิดนั้นจริง (อารยา กิจบุญ, 2558)

พยานหลักฐานจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการพิสูจน์ความจริงต่อศาลช่วยเติมเต็มข้อมูลคดี พยานหลักฐานมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป จากการศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิตย (2559) พบว่าพยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ถือเป็นพยานหลักฐานที่มีความน่าเชื่อถือมากกว่า พยานบุคคล เพราะคำให้การของพยานบุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงได้ง่ายขึ้นอยู่กับบุคคล แม้ว่าจะเคยให้คำรับ สารภาพในชั้นพนักงานสอบสวน แต่ก็อาจกลับคำให้การได้ในชั้นพิจารณาของศาล ซึ่งสร้างความเสียหายให้กับ กระบวนการยุติธรรม ต่างจากพยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ที่ผลการตรวจพิสูจน์ได้จากวัตถุพยานที่ ผ่านการตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์โดยนำเอาหลักการ วิธีการ และทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ในสาขาต่าง ๆ มาใช้

ตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานนั้นซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์มีมากมาย เช่น การตรวจรอยลายนิ้วมือแฝง การตรวจพิสูจน์เอกสารและการปลอมแปลงเอกสาร การตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรม เป็นต้น ทำให้การนำพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ในกระบวนการยุติธรรมเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน และมีแนวโน้มที่จะนำไปใช้ในกระบวนการยุติธรรมมากขึ้นในอนาคต

การประยุกต์ใช้ความรู้ทางด้านนิติวิทยาศาสตร์มาส่งเสริมคุณค่าของพยานหลักฐานในคดีมีความสำคัญมาก จึงมีการศึกษาการใช้พยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ซึ่ง Joseph L. Peterson et al.(2013) ได้ศึกษาผลกระทบของพยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ต่อการตัดสินพิจารณาคดีอาชญากรรม ในสหรัฐอเมริกาจำนวน 4,044 คดี พบว่าคดีที่มีการใช้พยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ทำให้สามารถตัดสินคดีได้โดยปราศจากข้อสงสัยมากกว่าคดีที่ไม่มีการใช้พยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ เช่นเดียวกับการศึกษาผลของพยานหลักฐานทางการแพทย์ต่อการพิจารณาคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ พบว่าการใช้พยานหลักฐานทางการแพทย์ประกอบการพิจารณาคดีส่งผลต่อการพิจารณาคดีแตกต่างกัน และส่งผลให้ปราศจากข้อสงสัย บุญศักดิ์ หาญเทิดสิทธิ์ (2557) นอกจากนี้ในคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์เป็นอีกกลุ่มคดีที่มีการศึกษาถึงการใช้พยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์เช่นกัน โดย J Burrows and R Tarling (2004) ได้ศึกษาผลกระทบของพยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ประเภทต่างๆ ในคดีลักทรัพย์ เช่น รอยลายนิ้วมือแฝง, รอยเท้า และดีเอ็นเอ ที่ถูกนำมาใช้ในชั้นการจับกุม พบว่าส่งผลที่แตกต่างกันในทางนำสืบจนสามารถจับกุมผู้กระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับทรัพย์

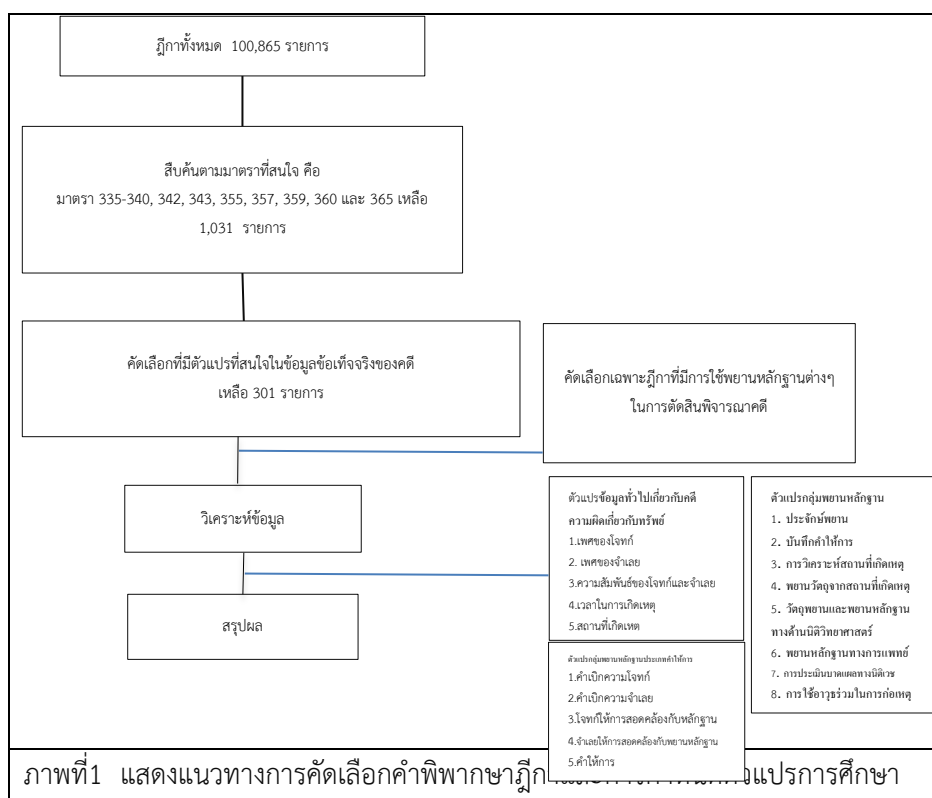
จากสถิติความผิดในคดีอาญาของสำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ข้อมูลปีพ.ศ. 2558 พบว่า คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์มีสถิติการเกิดสูงมากกว่าคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ และคดีความผิดเกี่ยวกับร่างกายและชีวิต และยังเป็นภัยใกล้ตัวของทุกคน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการใช้พยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ในการพิจารณาคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ด้วยเล็งเห็นว่าการศึกษาข้อมูลที่เป็นระบบและเป็นรูปธรรม จนเกิดเป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้พยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ จะเป็นแนวทางให้บุคลากรในกระบวนการยุติธรรมซึ่งมีการทำงานแยกส่วนให้สามารถเชื่อมโยงและให้ความสำคัญกับพยานหลักฐานได้ถูกต้องจนเกิดเป็นการพัฒนากระบวนการยุติธรรมต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้พยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ในการพิจารณาคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกา
2. เพื่อหาความสัมพันธ์ของการใช้พยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ กับผลการพิจารณาคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลคำพิพากษาฎีกาศึกษาจากกลุ่มคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน อัตรโทษจำคุกเกินกว่า 3 ปี หรือปรับเกินกว่า 60,000 บาท จำนวน 13 มาตรา ได้แก่ มาตรา 335-340, 342, 343, 355, 357, 359, 360 และ 365 ที่มีการพิจารณาดีในระหว่างปี 2546-2559 โดยข้อมูลคำพิพากษาฎีกาที่ใช้ในการศึกษาได้จากข้อมูลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารศาลฎีกา ผ่านระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้อง และคำวินิจฉัยศาลฎีกา (Deka2007 version1.9_64bit) กำหนดข้อมูลตัวแปรที่ศึกษาจากข้อมูลที่ปรากฏในคำพิพากษาฎีกา ออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวแปรเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของคดีจำนวน 5 ตัวแปร และกลุ่มตัวแปรเกี่ยวกับพยานหลักฐานที่มีผลต่อการพิจารณาดีส่วนของผลการวิจัยมีจำนวน 8 ตัวแปร และตัวแปรกลุ่มพยานหลักฐานประเภทค่าให้การต่อผลการพิจารณาดี จำนวน 5 ตัวแปร ดังแสดงในภาพที่ 1 ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆกับผลการพิจารณาดี โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยแสดงผลการวิเคราะห์ออกเป็นวิธีวิเคราะห์สถิติพรรณนา (Descriptive Analysis) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษากับผลการพิจารณาดีด้วยการวิเคราะห์ไคสแควร์ (Chi-square Test) และวัดระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรด้วยค่า Odds ratio

ผลการวิจัย

จากการสืบค้นข้อมูลคำพิพากษาฎีกาในคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทั้ง 13 มาตรา พบว่ามีคำพิพากษาฎีกาจำนวนทั้งสิ้น 1,031 ฎีกา ซึ่งเมื่อทำการคัดเลือกฎีกาเฉพาะที่มีการกล่าวถึงการใช้ข้อมูลพยานหลักฐานประเภทต่างๆ ในการพิจารณาคดี จะมีผลการวิเคราะห์ตัวแปรกลุ่มข้อมูลทั่วไปในคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินต่อผลการพิจารณาคดี พบว่า ตัวแปรเพศของโจทก์ เพศของจำเลย ความสัมพันธ์ของโจทก์และจำเลย สถานที่เกิดเหตุ และเวลาที่เกิดเหตุ ไม่มีผลต่อความแตกต่างกันของการพิจารณาคดี (p>0.05)

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

ตัวแปร	จำนวน N (%)	การตัดสินคดี		X ² (sig)
		ยกฟ้อง N (%)	ลงโทษ N (%)	
1.เพศโจทก์				
ชาย	n= 245 (81.39)	76 (31.0)	169 (69.0)	0.129 (0.720)
หญิง	n= 56 (18.61)	16 (28.6)	40 (71.4)	
2.เพศของจำเลย				
ชาย	n=299 (99.33)	91 (30.4)	208 (69.6)	0.358(0.549)
หญิง	n=2 (0.66)	1 (50.0)	1 (50.0)	
3.ความสัมพันธ์ของโจทก์และจำเลย				
คนรู้จัก	n=166 (62.12)	48 (28.9)	118 (71.1)	0.316 (0.574)
คนแปลกหน้า	n= 135 (41.19)	44 (32.6)	91 (67.4)	
4.สถานที่เกิดเหตุ				
ที่สาธารณะ	n=122 (40.53)	31 (25.4)	91 (74.6)	2.569 (0.109)
ที่ส่วนบุคคล	n=179 (59.46)	61 (34.1)	118 (65.9)	
5.เวลาในการก่อเหตุ				
กลางวัน	n=137 (45.51)	37 (27.0)	100 (73.0)	1.499 (0.221)
กลางคืน	n= 164 (54.48)	55 (33.5)	109 (66.5)	

ตัวแปรส่งผลต่อการพิจารณาคดีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p<0.05)

ผลการศึกษาตัวแปรข้อมูลทั่วไปในคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ จากคดีทั้งหมดจำนวน 301 คดี พบว่า โจทก์ในคดีเกี่ยวกับทรัพย์เป็นเพศชายถึง 81.39% เช่นเดียวกับเพศของจำเลยที่เป็นเพศชายถึง 99.33% มีเพียง 0.66% เท่านั้นที่จำเลยในคดีเป็นเพศหญิงและพิจารณาผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรเพศของโจทก์และจำเลยต่อการตัดสินพิจารณาคดีไม่พบว่า มีความสัมพันธ์กับผลการพิจารณาคดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามเมื่อศึกษาตัวแปรความสัมพันธ์ของโจทก์และจำเลยเป็นคนที่รู้จักกัน 62.12 % มากกว่า เป็นคนแปลกหน้าซึ่งมีค่าเท่ากับ 41.19%

จากการศึกษาตัวแปรสถานที่เกิดเหตุในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ เกิดเหตุในสถานที่ส่วนบุคคลมากกว่า สถานที่สาธารณะถึง 19.02% ส่วนตัวแปรเวลาในการเกิดเหตุ พบว่า เกิดเหตุในเวลากลางวันและกลางคืนใกล้เคียงกัน คือ 47.57% และ 54.48% ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรกลุ่มพยานหลักฐานต่อผลการพิจารณาคดี

ตัวแปร	จำนวน N (%)	การตัดสินคดี		X ² (sig)	Odds (sig)
		ยกฟ้อง N(%)	ลงโทษ N (%)		
1.ประจักษ์พยาน					
มี	n=83 (27.57)	15 (18.1)	68 (81.9)	2.476 (0.004)	8.427 (0.004)
ไม่มี	n=218 (72.42)	77 (35.3)	141 (64.7)		
2.บันทึกคำให้การ					
ใช้	n= 58 (19.26)	7 (12.1)	51 (87.9)	10.491 (0.001)	3.920 (0.001)
ไม่ใช้	n= 243 (80.70)	85 (35.0)	158 (65.0)		
3.การวิเคราะห์ สถานที่เกิดเหตุ					
มี	n= 251(83.38)	71 (28.3)	180 (71.7)	3.694 (0.05)	1.836 (0.05)
ไม่มี	n= 50(16.61)	21 (42.0)	29 (58.0)		
4.ของกลางและ พยานวัตถุจาก สถานที่เกิดเหตุ					
มี	n= 287(95.34)	82 (28.6)	205 (71.4)	11.553 (0.001)	6.250 (0.002)
ไม่มี	n= 14(4.65)	10 (71.4)	4 (28.6)		

ตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรกลุ่มพยานหลักฐานต่อผลการพิจารณาคดี (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน N (%)	การตัดสินคดี		X ² (sig)	Odds (sig)
		ยกฟ้อง N(%)	ลงโทษ N (%)		
5.วัตถุพยานและพยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์					
มี	n= 158 (52.41)	59 (37.34)	99 (62.65)	6.326 (0.012)	0.508 (0.009)
ไม่มี	n= 143 (47.50)	33 (23.07)	110 (76.92)		
6.พยานหลักฐานทางการแพทย์					
มี	n= 54(18.06)	6 (11.1)	48 (88.9)	11.623 (0.001)	4.250 (0.001)
ไม่มี	n= 245(81.93)	85 (34.7)	160 (65.3)		
7.การประเมินบาดแผลทางนิติเวช					
มี	n= 13(4.31)	0 (0)	13 (100)	5.987 (0.014)	-
ไม่มี	n= 288(95.68)	92 (31.9)	196 (68.1)		
8.การใช้อาวุธร่วมในการก่อเหตุ					
ใช้	n=85 (28.23)	17 (20.0)	68 (80.0)	6.229 (0.013)	2.128 (0.014)
ไม่ใช้	n=216 (71.76)	75 (34.7)	141 (65.3)		

ตัวแปรส่งผลต่อการพิจารณาคดีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรกลุ่มพยานหลักฐานต่อการตัดสินพิจารณาคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ คือ ประจักษ์พยาน บันทึกคำให้การ และพยานวัตถุจากสถานที่เกิดเหตุ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินพิจารณาคดีของศาลฎีกาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ยกเว้นตัวแปรการวิเคราะห์สถานที่เกิดเหตุที่มีแนวโน้มว่าจะมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินคดี ($p = 0.05$) โดยในคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ส่วนใหญ่จะไม่มีประจักษ์พยานถึง 72.42 % แต่เมื่อคดีใดมีประจักษ์พยาน 81.9% ของผลการตัดสินพิจารณาคดีศาลมักตัดสินลงโทษ และมีค่า odds ratio = 8.43 % สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ตัวแปรบันทึกคำให้การโดยเมื่อศาลมีการนำบันทึกคำให้การมาใช้ประกอบการพิจารณาคดี ศาลจะมีการตัดสินลงโทษจำเลยถึงร้อยละ 87.91 ส่วนผลการวิเคราะห์สถานที่เกิดเหตุและการวิเคราะห์ตัวแปรพยานวัตถุจากสถานที่เกิดเหตุแสดงให้เห็นว่าคดีเกี่ยวกับทรัพย์ส่วนใหญ่

ร้อยละ 83.38 และ 95.34 มีการใช้พยานหลักฐานทั้ง 4 ประเภทประกอบการพิจารณาคดี แต่เมื่อใดที่ไม่มีพยานวัตถุจากสถานที่เกิดเหตุประกอบการตัดสินพิจารณาคดีศาลมักมีการตัดสินยกฟ้อง 71.4 % โดยมีค่า odds ratio เท่ากับ 6.25 ตัวแสดงในตารางที่ 2

การวิเคราะห์ตัวแปรวัตถุพยานและพยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ พยานหลักฐานทาง การแพทย์ การประเมินบาดแผลทางนิติวิทยาศาสตร์ และการใช้อาวุธร่วมในการก่อเหตุ พบว่าตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กับผลการตัดสินพิจารณาคดีในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) โดยเมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ odds ratio ตัวแปรพยานหลักฐานทางการแพทย์มีค่าสูงสุดเท่ากับ 4.25 ตัวแปรการใช้อาวุธร่วมในสถานที่เกิดเหตุ ตัวแปรวัตถุพยานและพยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์มีค่า odds ratio ต่ำลงมาที่เท่ากับ 2.13 และ 5.08 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาลักษณะของข้อมูล พบว่า คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ส่วนใหญ่จะไม่มีพยานหลักฐานทางการแพทย์ การประเมินบาดแผล และการใช้อาวุธร่วมในการก่อเหตุ แต่หากคดีใดที่มีพยานหลักฐานเหล่านี้ในการพิจารณาคดี ศาลจะมีโอกาสที่ตัดสินลงโทษสูง โดยมีค่าเท่ากับ 88.9 % 100% และ 80% สำหรับพยานหลักฐานทางการแพทย์ การประเมินบาดแผล และการใช้อาวุธร่วมก่อเหตุตามลำดับ อย่างไรก็ตามวัตถุพยานและพยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ มีและไม่มีใช้ประกอบการตัดสินคดีใกล้เคียงกัน คือ 52.41 % และ 47.50% ตามลำดับ แต่ไม่ว่าจะใช้หรือไม่ใช้ประกอบการตัดสินพิจารณาคดี ผลการตัดสินให้มีการลงโทษหรือยกฟ้องใกล้เคียงกันเนื่องจากวัตถุพยานและพยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์มีผลต่อการพิสูจน์การกระทำความผิด และการพิสูจน์ความบริสุทธิ์ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรกลุ่มพยานหลักฐานประเภทค่าให้การต่อผลการพิจารณาคดี

ปัจจัย	จำนวน N (%)	การตัดสินคดี		X^2 (sig)	Odds (sig)
		ยกฟ้อง N(%)	ลงโทษ N (%)		
1.คำเบิกความโจทก์					
ใช้	n= 290(96.34)	81 (27.9)	209 (72.1)	25.93 (0.000)	-
ไม่ใช้	n= 11 (3.65)	11 (100)	0 (0)		
2.คำเบิกความจำเลย					
ใช้	n= 109(36.21)	23 (21.1)	86 (78.9)	7.212 (0.007)	2.098 (0.008)
ไม่ใช้	n= 192(63.78)	69 (35.9)	123 (64.1)		
3.โจทก์ให้การ สอดคล้องกับหลักฐาน					
สอดคล้อง	n= 286(95.01)	81 (28.3)	205 (71.7)	19.525(0.000)	25.309(0.002)
ไม่สอดคล้อง	n= 15 (4.98)	11 (73.3)	4 (26.7)		

ตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรกลุ่มพยานหลักฐานประเภทคำให้การต่อผลการพิจารณาคดี (ต่อ)

ปัจจัย	จำนวน N (%)	การตัดสินใจคดี		X ² (sig)	Odds (sig)
		ยกฟ้อง N(%)	ลงโทษ N (%)		
4. จำเลยให้การ สอดคล้องกับ พยานหลักฐาน					
สอดคล้อง	n= 106(35.21)	25 (23.6)	81 (76.4)	5.183 (0.023)	1.882 (0.024)
ไม่สอดคล้อง	n= 195(64.78)	67 (34.4)	128 (65.6)		
5. คำรับสารภาพของ จำเลย					
ปฏิเสธ	n=187 (62.12)	80 (42.8)	107 (57.2)	33.105(0.000)	6.355 (0.000)
ยอมรับ	n= 124 (41.19)	12 (10.5)	102 (89.5)		

ตัวแปรส่งผลการพิจารณาคดีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรกลุ่มพยานหลักฐานคำให้การต่อผลการตัดสินพิจารณาคดีของศาลฎีกาตั้งแสดงในตารางที่ 3 พบว่า ศาลใช้คำเบิกความของโจทก์ในการพิจารณาถึง 96.34 % มีเพียง 3.65 % เท่านั้นที่ศาลไม่นำมาใช้และคดีที่ศาลไม่ใช้คำเบิกความของโจทก์ศาลจะตัดสินยกฟ้องทั้งหมด 100 % แตกต่างจากตัวแปรคำเบิกความจำเลยที่พบว่า ศาลมักไม่ใช้คำเบิกความจำเลยประกอบการพิจารณาคดีโดยเมื่อคิดเป็นส่วนของการใช้และไม่ใช้คำเบิกความของจำเลยอยู่ที่ร้อยละ 36.21 และ 63.78 ตามลำดับ ซึ่งไม่ว่าศาลจะใช้หรือไม่ใช้คำเบิกความของจำเลยในการพิจารณาตัดสินคดีส่วนใหญ่ก็จะลงโทษจำเลย 78.9% และ 64.1 % อย่างไรก็ตาม เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรคำเบิกความของโจทก์และคำเบิกความจำเลย พบว่า ทั้งสองตัวแปรมีความสัมพันธ์กับผลการตัดสินคดีของศาลฎีกาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$) โดยคำเบิกความของจำเลยมีค่าความสัมพันธ์ odds ratio 2.098 ($P < 0.01$) เช่นเดียวกับตัวแปรคำให้การที่สอดคล้องกับพยานหลักฐานของโจทก์และจำเลยในการพิจารณาตัดสินคดี ซึ่งมีความสัมพันธ์กับผลการตัดสินคดีของศาลฎีกาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) โดยเมื่อคำให้การของโจทก์สอดคล้องกับพยานหลักฐานศาลจะตัดสินลงโทษ 71.7 % แต่หากโจทก์ให้การไม่สอดคล้องกับพยานหลักฐานศาลจะตัดสินยกฟ้องเป็นส่วนใหญ่ (73.3%) แตกต่างกับตัวแปรคำให้การของจำเลยโดยไม่ว่าจำเลยจะให้การสอดคล้องหรือให้การไม่สอดคล้องกับพยานหลักฐาน ผลการตัดสินของศาลส่วนใหญ่จะลงโทษจำเลยในคดี และจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ค่า odds ratio ของตัวแปรคำให้การสอดคล้องกับพยานหลักฐานของโจทก์และจำเลย มีค่าเท่ากับ 25.31 และ 1.88 ตามลำดับ เช่นเดียวกับตัวแปรคำรับสารภาพของจำเลยที่พบว่ามีความสัมพันธ์กับการตัดสินคดี ($X^2 = 34.718, P < 0.05$) โดยมีค่าความสัมพันธ์

odds ratio= 0.508 ซึ่งมีจำเลยรับสารภาพคือศาลจะตัดสินลงโทษเท่ากับ 89.5% แต่หากจำเลยปฏิเสธศาลจะมีคำตัดสินลงโทษหรือยกฟ้องใกล้เคียงกันคือ 57.2% และ 42.8%

สรุปผลการวิจัย

คำพิพากษาศาลฎีกาในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ทั้งหมดจำนวน 301 ฎีกา ไม่มีตัวแปรกลุ่มข้อมูลทั่วไป ตัวใดมีความสัมพันธ์กับผลการตัดสินคดีของศาล แต่ตัวแปรกลุ่มพยานหลักฐานทุกตัวมีความสัมพันธ์กับผลการตัดสินคดี ยกเว้นตัวแปรการวิเคราะห์สถานที่เกิดเหตุที่พบเพียงแนวโน้มที่จะสัมพันธ์กับการตัดสินคดี โดยตัวแปรกลุ่มพยานหลักฐานที่มีค่า odd ratio สูงสุดคือ ประจักษ์พยาน และยังพบอีกว่าตัวแปรกลุ่มพยานหลักฐานประเภทคำให้การทุกตัวมีความสัมพันธ์กับผลการตัดสินคดี โดยเฉพาะตัวแปรคำให้การโจทก์ที่สอดคล้องกับพยานหลักฐานจะมีความสัมพันธ์ต่อผลการตัดสินคดีสูงสุด (odd ratio = 25.309)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของตัวแปรในส่วนข้อมูลทั่วไปในคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ พบว่าตัวแปรด้านความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิงของคู่ความทั้งฝ่ายโจทก์และฝ่ายจำเลย ไม่ทำให้เกิดความแตกต่างต่อการพิจารณาคดีโดยศาลจะพิจารณาคดีเป็นไปตามบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในเรื่องของความเสมอภาคตาม มาตรา 30 คือ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน แต่พบว่าเพศชายมีการกระทำผิดมากกว่าเพศหญิงนั้นเป็นไปตามคำกล่าวตาม ทศนะของบรอยด์และแอกนิว (Broidy and Agnew,1997:275-306) การที่เพศชายกระทำผิดมากกว่าเพศหญิงนั้นอาจจะกล่าวได้ว่า เพศชายมีความอดทนต่อแรงกดดันน้อยกว่าเพศหญิงใน ลักษณะเช่นนี้ทำให้เพศชายมีโอกาที่จะกระทำผิดได้ง่ายไม่เหมือนเพศหญิงที่อดทนได้ดีกว่าโอกาสที่เพศหญิงจะกระทำผิดก็มีน้อย

ส่วนในเรื่องความสัมพันธ์ของโจทก์และจำเลย ในความสัมพันธ์รูปแบบคนรู้จักจะมีโอกาสในการกระทำความผิดต่อกันสูงกว่าคนแปลกหน้า แต่รูปแบบความสัมพันธ์ทั้งสองไม่ส่งผลกระทบต่อผลการตัดสินพิจารณาคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ แต่มีผลต่อการกำหนดอัตราโทษเพราะถือเป็นเหตุฉกรรจ์ต้องรับโทษหนักขึ้น เช่น ในมาตรา 335 ลักทรัพย์ (11) ที่เป็นนายจ้างหรือที่อยู่ในครอบครองของนายจ้าง จะมีโทษสูงกว่ามาตรา 334 ลักทรัพย์ นั้นเอง เช่นเดียวกับความแตกต่างของเวลากลางวันและกลางคืน และความแตกต่างของสถานที่ส่วนบุคคลและสถานที่สาธารณะ ล้วนไม่มีผลต่อการพิจารณาคดีโดยตรงแต่พบว่ามีส่วนต่อการกำหนดอัตราโทษที่หนักขึ้น ตามมาตรา 335 ผู้ใดลักทรัพย์ (1) ในเวลากลางคืนและ (8) เคหสถาน สถานที่ราชการหรือสถานที่ที่จัดไว้เพื่อให้บริการสาธารณะที่ตนได้เข้าไปโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือซ่อนตัวอยู่ในสถานที่นั้นๆ แม้ตัวแปรดังกล่าวจะไม่มีผลต่อกระบวนการตัดสินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่ก็มีผลในการรับฟังพยานหลักฐานต่างกันในแต่ละข้อเท็จจริงในการยืนยันตัวบุคคลของผู้กระทำความผิด

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของพยานหลักฐานต่อผลการพิจารณาคดีทั้งหมดส่งผลต่อผลการพิจารณาคดีแสดงให้เห็นว่าการตัดสินพิจารณาคดีของศาลจะต้องใช้พยานหลักฐานหลายประเภทประกอบกัน ซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 227 ที่ระบุว่า “ให้ศาลใช้ดุลพินิจวินิจฉัยชั้นน้ำหนักพยานหลักฐาน ทั้งปวงอย่าพิพากษาลงโทษจนกว่าจะแน่ใจว่ามีกระทำความผิดจริง และจำเลยเป็นผู้กระทำ

ความผิด” ซึ่งพยานหลักฐานต่างๆ ที่ระบุตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 226 จะประกอบด้วย ทั้งพยานบุคคล พยานเอกสาร วัตถุพยาน สอดคล้องกับผลการทดลองที่ระบุว่าพยานหลักฐานประเภทต่างๆ มีผลต่อการตัดสินพิจารณาคดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่อย่างไรก็ตามการรับฟังพยานหลักฐานประเภทต่างๆ จะมีลักษณะเฉพาะ เช่น พยานบุคคลประเภทประจักษ์พยานตามการพิจารณาตัดสินคดีนั้นต้องมีใช้ประจักษ์พยานที่กล่าวอ้างลอยๆ โดยปราศจากพยานหลักฐานสนับสนุนเพราะจะทำให้คำให้การของประจักษ์พยานนั้นขาดน้ำหนัก นอกจากนี้ยังพบว่าสิ่งที่มักเกิดกับบุคคลแล้วเป็นพยานหลักฐานสำคัญในคดีที่มักพบว่า มีผลต่อการคลี่คลายคดีได้บ่อยครั้ง คือ พยานหลักฐานทางการแพทย์ สอดคล้องกับคำกล่าวของ (อิสระ ภูสิน้อย:2547) ระบุว่า “การรับฟังพยานหลักฐานทางการแพทย์ถือได้ว่าเป็นพยานหลักฐานที่สำคัญประการหนึ่ง และมีแนวโน้มว่า ศาลได้ให้ความสำคัญกับการรับฟังพยานหลักฐานดังกล่าวค่อนข้างมาก ถึงขนาดในบางคดีพยานหลักฐานดังกล่าวมีความน่าเชื่อถือมากกว่าพยานบุคคลซึ่งอาจมีการบิดเบือนได้” ในกรณีที่มีการกระทำรุนแรงการพิจารณาคดีจะมีการนำผลการประเมินความรุนแรงของบาดแผลมาประกอบการพิจารณาคดีอีกด้วย

สถานที่เกิดเหตุเป็นส่วนสำคัญมากในการคลี่คลายคดี ตามที่ (สุฤษดิ์ สืบพงษ์ศิริ, 2551) ได้กล่าวไว้ว่า “สถานที่เกิดเหตุเป็นหัวใจของการสืบสวน ผู้กระทำผิดย่อมทิ้งร่องรอยหลักฐานไว้ในสถานที่เกิดเหตุเสมอ และยังบ่งบอกถึงว่ามีการกระทำผิดเกิดขึ้น บ่งบอกถึงพฤติกรรมของผู้กระทำผิด และบ่งบอกถึงตัวผู้กระทำผิดอีกด้วย” ดังนั้นสถานที่เกิดเหตุจึงมีความสำคัญต่อการคลี่คลายคดี เพราะเป็นจุดเริ่มต้นของเรื่องราวการตรวจเก็บพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุมาประกอบสำนวนคดี ส่งผลให้ปัจจัยเกี่ยวกับของกลางและพยานวัตถุจากสถานที่เกิดเหตุเมื่อตรวจเก็บจากสถานที่เกิดเหตุบางประเภทสามารถระบุเอกลักษณ์ได้โดยสภาพเป็นพยานหลักฐานจากสถานที่เกิดเหตุมีผลต่อการพิจารณาคดี เช่น ร่องเท้า สร้อยคอ และทรัพย์สินจากคดีเกี่ยวกับทรัพย์ เช่นเดียวกันกับปัจจัยในเรื่องของวัตถุพยานและพยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งหมายถึงพยานหลักฐานที่ต้องทำการตรวจพิสูจน์โดยใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น กล้องวงจรปิด รอยลายนิ้วมือแฝง บัตรอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น นอกจากพยานหลักฐานแล้วปัจจัยด้านการวิเคราะห์สถานที่เกิดเหตุ ถือว่ามีความสำคัญเพราะคือข้อเท็จจริงประกอบคดี เช่น การวิเคราะห์แสงสว่างของสถานที่เกิดเหตุ ระยะยิงที่เหมาะสมกับพยานหลักฐาน ระยะทางการมองเห็นของพยานบุคคล จึงมีความสำคัญต่อการพิจารณาคดีและมีผลต่อการตัดสินพิจารณาคดี เช่นเดียวกัน

ปัจจัยเกี่ยวกับการใช้อาวุธ การรวบรวมข้อมูลจะหมายถึง อาวุธนอกจากวัตถุที่เป็นอาวุธโดยสภาพ เช่น ปืน ระเบิด เป็นต้น ยังหมายถึงความถึง อาวุธตามประมวลกฎหมายอาญา หมวด 1 มาตรา 1 ที่หมายความรวมถึงสิ่งซึ่งไม่เป็นอาวุธโดยสภาพ แต่ซึ่งได้ใช้หรือเจตนาจะ ใช้ประทุษร้ายร่างกายถึงอันตรายสาหัสอย่างอาวุธ เมื่อนำมาใช้ในการก่อเหตุด้วย ซึ่งคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์มีการใช้อาวุธไม่มากนัก แต่ในกรณีที่มีการใช้อาวุธก็ส่งผลต่อการพิจารณาคดี เนื่องจากอาวุธเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างพยานหลักฐานในคดี เป็นพยานหลักฐานที่ประกอบข้อเท็จจริงในการกระทำความผิด นำไปสู่การชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานและองค์ประกอบของความผิด นำไปสู่การกำหนดอัตราโทษที่สูงขึ้น เพราะเป็นสิ่งที่สนับสนุนข้อกล่าวหาและระบุเจตนาของคดีได้

ความสัมพันธ์ของตัวแปรกลุ่มพยานหลักฐานประเภทคำให้การต่อผลการพิจารณาคดี ซึ่งคำรับสารภาพของผู้ต้องหาเป็นพยานหลักฐานชนิดหนึ่งที่มีความสำคัญ ทั้งที่ระบุไว้ในบันทึกคำให้การในชั้นพนักงานสอบสวนและคำเบิกคำให้การในชั้นพิจารณาคดี เพราะผู้ที่รู้เห็นการกระทำความผิดได้ดีที่สุด คือผู้กระทำความผิดเอง คำรับสารภาพของผู้ต้องหาจึงมีคุณค่าในทางพยานหลักฐาน (อัญชญา สุขสาคร,2549) ซึ่งรูปแบบการรับสารภาพประกอบด้วยคำรับสารภาพในการพิจารณาคดีสำหรับงานวิจัยนี้แยกออกเป็นคำให้การปฏิเสธหรือให้การภาคเสธกับการรับสารภาพซึ่งประกอบด้วย การรับสารภาพในชั้นสอบสวนแล้วปฏิเสธในชั้นพิจารณาคดีของศาล,การรับสารภาพในชั้นสอบสวนและชั้นพิจารณาคดีของศาล และการปฏิเสธในชั้นสอบสวนและรับสารภาพในชั้นศาล สอดคล้องกับผลที่ระบุว่า คำเบิกความของฝ่ายโจทก์มีผลต่อการพิจารณาคดี แต่ที่มีระดับความสัมพันธ์ที่สูงกว่าคำเบิกความของจำเลย เนื่องจากระบบกฎหมายของประเทศไทยเป็นระบบกล่าวหา (อิสระ ภูสิน้อย,2547) “ในทัศนคติว่าระบบกล่าวหา ถือว่าเป็นหน้าที่ของโจทก์ผู้กล่าวหาต้องนำพยานหลักฐานมานำสืบให้รับฟังได้” กล่าวคือฝ่ายใดเป็นผู้กล่าวหาจะมีหน้าที่ในการนำสืบ คือแสดงพยานหลักฐานตามที่นำสืบ ในขณะที่จำเลยมีหน้าที่ในการแก้ข้อกล่าวหาโดยนำพยานหลักฐานมาต่อสู้ หักล้างข้อกล่าวหาเป็นเหตุให้ศาลจะกล่าวถึงฝ่ายโจทก์มากกว่าฝ่ายจำเลย

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่า ในการพิจารณาคดีของศาล การที่จะวินิจฉัยชี้ขาดคดีให้เป็นไปด้วยความยุติธรรม สิ่งสำคัญคือการรับฟังและการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทุกประเภทประกอบกัน โดยพยานหลักฐานต่างๆต้องมีความสอดคล้องกันและได้มาอย่างโปร่งใสมีความน่าเชื่อถือ โดยที่พยานบุคคลเป็นพยานหลักฐานที่มีผลต่อการพิจารณาคดีมากที่สุด แต่อย่างไรก็ตามการรับฟังพยานบุคคลจะต้องมีพยานหลักฐานประเภทต่างๆประกอบด้วยเสมอ

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. (2559). “การพัฒนาแนวทางการรับฟังพยานหลักฐาน

ทางนิติวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์ความจริงในคดี”. สถาบันวิจัยและพัฒนาคดี สำนักงานศาลยุติธรรม.

บุญศักดิ์ หาญเทอดสิทธิ์. (2557). “การรับฟังและการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทางการแพทย์ในคดีฆาตกรรม

กระทำชำเรา”. วารสารกระบวนการยุติธรรม. ปีที่ 7 เล่มที่ 3 หน้า 55-82.

พระราชบัญญัติ ให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ณ วันที่ 13

พฤศจิกายน พ.ศ. 2499.

พิมพ์หทัย สังสุทธิ. (2556). “ความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิงกับการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์:

ศึกษาในแนวทางของทฤษฎี ความกดดันทั่วไป ทฤษฎีการควบคุมตนเอง และทฤษฎีความผูกพันทางสังคม”. วารสารวิทยบริการ ปีที่ 24 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม – กันยายน 2556.

ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา. เข้าถึงเมื่อ มิถุนายน 2560. เข้าถึงได้จาก(Deka 2007 Version 1.9_64bit)

สฤณี สืบพงษ์ศิริ. (2551). “การป้องกันรักษาและการเข้าสถานที่เกิดเหตุ”. เอกสารประกอบการสอนหลักสูตร

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขานิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ.

- สมชาย เฉลิมสุสันต์. (2558). “การเก็บรวบรวมพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์”. วารสารศาลยุติธรรม
ปริทัศน์ ศูนย์วิทยบริการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม หน้า 24-33.
- อัญญา สุตสาคร.(2549). “การรับฟังคำรับสารภาพของผู้ต้องหาเป็นพยานหลักฐานในคดีอาญา : ศึกษาตาม
พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 22)
พ.ศ. 2547”.วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารยา กิจบุญ. (2558). “หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์กับการอำนวยความสะดวกในสังคม”. ฐานข้อมูลองค์ความรู้
สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ เข้าถึงเมื่อ 10 มิถุนายน 2560 เข้าถึงได้จาก <http://www.cifs.moj.go.th>
- อิสระ ภูสิน้อย. (2547). “ปัญหาการรับฟังพยานผู้ชำนาญการพิเศษทางการแพทย์และรายงานการชันสูตร
บาดแผลหรือพลิกศพ”. หลักสูตรผู้พิพากษาศาลชั้นต้น สถาบันพัฒนาการข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ศาลยุติธรรม.

ภาษาต่างประเทศ

- Deborah Baskin and Ira Sommers (2010). “The influence of forensic evidence on the case
outcomes of homicide incidents”. Journal of Criminal Justice. Vol. 38, 1141–1149.
- Joseph L. Peterson, Matthew J. Hickman, and others. (2013). “Effect of Forensic Evidence on
Criminal Justice Case Processing”. Journal of Forensic Science, Vol. 58, S78-90.
- J Burrows and R Tarling (2004). “Measuring the impact of forensic science in detecting
burglary and autocrime offences”. Scientific and technical, Volume 44, 217 – 222.
- K. A. Martire, R. I. Kemp, and others. (2014). “On the interpretation of likelihood ratios in
forensic evidence: Presentation formats and the weak evidence effect”. Forensic
Science International. Vol. 240, 61-68.
- White John H., David Lester and others. (2011). “The utilization of forensic science and
criminal profiling for capturing serial killers”. Forensic Science International, Vol.
209(1-3), 160-165.